

ת"פ 58043/01/19 - מדינת ישראל נגד משה דוד זלעיג פרנקל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 58043-01-19 מדינת ישראל נ' פרנקל
תיק חיצוני: 526386/2016
בפני כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י תביעות ירושלים
נגד
הנאשם
משה דוד זלעיג פרנקל
ע"י ב"כ עוה"ד שי ויזלברג

החלטה

האם בעניינו מתקיים "סיכון כפול" מכוח הוראות סעיף 149(5) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982 (להלן - "**החסד"פ**"), כטענת הנאשם? זוהי השאלה הרובצת לפתחו של בית המשפט בשלב דיוני זה.

כתב האישום בתיק שלפניי מייחס לנאשם עבירות של **נהיגה פוחזת של רכב**, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - "**החוק**"), **הפרעה לשוטר במילוי תפקידו**, לפי סעיף 275 לחוק **ונהג חדש צעיר ללא מלווה**, לפי סעיף 12א(ד)(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. על פי עובדות כתב האישום, ביום 5.12.2016, בשעות הלילה, עוכב רכבו של הנאשם - נהג צעיר שנהג ללא מלווה - בכביש לבדיקה שגרתית. בבדיקה התברר, כי אחד מיושבי הרכב אינו חגור. לכן התבקש הנאשם על ידי השוטרים לעמוד בצד. הנאשם התקדם מעט והחל לפתע במנוסה. ניידת המשטרה דלקה אחריו, תוך שהיא כורזת לנאשם לעצור. במהלך הנסיעה חצה הנאשם רמזור אדום וחלף במהירות, סמוך לאדם שעמד בכביש והספיק לזוז מנתיב הנסיעה. הנאשם נהג במהירות מופרזת ובזיגזג עד שנעצר לבסוף על ידי ניידת המשטרה.

עובר להגשת כתב אישום זה, הוגש כתב אישום והזמנה לדין כנגד הנאשם בעבירה של נהיגה ברכב אשר היו מותקנות בו חגורות בטיחות, והנאשם הניח לנוסע לשבת ברכב מבלי שחגר חגורת בטיחות, לפי סעיף 83ב(א) לתקנות התעבורה. ביום 27.11.2017 הודה הנאשם בבית המשפט לתעבורה, הורשע במיוחס לו ונדון לקנס המקורי בסך ₪250.

כאמור, לטענת הנאשם עומדת לו ההגנה של העמדתו בפני "סיכון כפול" להרשעה בדין, שכן הנאשם הואשם ונגזר דינו בבית משפט השלום לתעבורה על בסיס אותה מסכת אירועים עובדתית. הנאשם טוען, שהמאשימה הייתה צריכה לרכז את כל סעיפי האישום בכתב האישום התעבורתי, שכן כל העבירות הן בעלות אופי תעבורתי. לפיכך, מבקש הנאשם לבטל את כתב האישום שהוגש לפני בית משפט זה.

מנגד טוענת המאשימה, כי דין הטענה להידחות, שכן מדובר במסכת עובדתית שונה ובעבירות שונות שיוחסו לנאשם בשני כתבי האישום, וככל שיורשע בתיק שלפניי, אין סיכון שיורשע בעבירה של הסעת נוסע ללא חגורת בטיחות, שכן עבירה זו לא יוחסה לו, ומכאן שאין מדובר ב"סיכון כפול".

עמוד 1

הצדדים הסכימו כי ההחלטה תישלח לצדדים לאחר שהתקיים דיון בו הציג הסניגור את טיעונו, ולאחר מכן, השלימו הצדדים טיעוניהם בכתב.

דיון והכרעה

המצב החוקי

מלשון סעיפים 5 ו-149(5) לחסד"פ ניתן ללמוד, כי אין להעמיד אדם לדין פלילי בשל **אותו מעשה** יותר מאשר פעם אחת, אם כבר הורשע או כבר זוכה בגינו בדיון. טענת "כבר הורשעתי/זוכיתי" בשל אותה עבירה, חוסמת את הדרך לדין נוסף באותה עבירה. יצוין, כי התנאי להעלאת הטענה הוא קיומו של פסק דין מרשיע או מזכה נגד הנאשם בגין אותו מעשה.

המלומד קדמי בספרו מגדיר מהו "מעשה" לעניין סעיף 5 ו-149(5) לחסד"פ:

"מעשה" לעניין זה משמעו - ה"יסוד הפיזי" שבעבירה. ויודגש המדובר באקטוס ריאוס כולו, ולא ברכיב ה'התנהגות' שבו בלבד... פירושו - כל רכיבי העבירה למעט אלה הנמנים על היסוד הנפשי שבה... טיבה של 'הזהות' הדרושה בין שני 'המעשים' (זה שבגינו הנאשם כבר נשפט בעבר, וזה שמיוחס לו בכתב האישום הנוסף ו'שכנגדו' מועלית הטענה), הינו כדלקמן:...'מעשים' ייחשבו זהים לעניין זה, אם כל רכיביו של האחד כלולים במשנהו. אשר על כן: גם אם כלל אחד המעשים רכיבים 'נוספים' על אלה של משנהו-עדיין המעשים 'זהים'. כלל כל אחד מן המעשים רכיבים נוספים על אלה שמהם מורכב משנהו - אין המעשים זהים; וזאת גם אם 'חלק' מהרכיבים חוזר בשני המעשים" (י. קדמי, סדר הדין בפלילים, חלק שני-הליכים שלאחר כתב אישום, כרך א, תשס"ט-2009, ע"ע 1305-1306).

דברים דומים גם עולים מסיכום הדין הנוהג, כפי שבאו לידי ביטוי בפסקה 4 לפסק דינו של כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 938/14 **עזאמי נ' מ"י** (מיום 3.4.2014) אליו היפנה המתמחה אופיר פלוט בתגובת המאשימה.

יישום בענייננו

כאמור, בבית משפט השלום לתעבורה הורשע הנאשם בעבירה של חובת חגירת חגורת בטיחות לכל נוסעי הרכב, כשעובדה זו מופיעה בסעיף 2 לפרק העובדות בכתב האישום. יתר כתב האישום מפרט את עבירות התנועה שבוצעו ע"י הנאשם, לכאורה, שעה שנמלט מן השוטרים, כמפורט בסעיף 3. גם אם מדובר באותו אירוע, אין מדובר באותו "מעשה", שכן אי-חגירת החגורה המוזכרת בעובדות כתב האישום, אינה מיוחסת לנאשם בסעיפי האישום (הוראות החיקוק). כמו-כן, לא מצאתי לקבל את טענת הסניגור, כי כל הפחות יש למחוק עובדה זו מכתב האישום, שכן זוהי עובדה הרלבנטית למכלול נסיבות המקרה הנטען ע"י המאשימה.

בשל כל אלה, יש לדחות את טענות הסניגור, כפי שאני מורה.

עמוד 2

הערה לסיום

לצד זאת אעיר, כי הגם שלמאשימה סמכות נרחבת להעמיד לדין, ולבחור אילו עבירות לייחס לנאשם פלוני, אין זה ראוי ואין זה נכון, הן מבחינת מראית פני הצדק, והן מבחינת בזבוז משאבים, לפצל העמדה לדין בגין אותו אירוע, לשני בתי משפט שונים, כאשר אין הכרח בכך וכאשר ניתן להעמיד לדין בהזדמנות אחת. לו הייתה המדינה פועלת בשקיפה ראויה, יכולה הייתה לייחס לנאשם את מכלול העבירות, בין בבית משפט לתעבורה, ובין בבית המשפט הפלילי, בהזדמנות אחת. כך יכול היה הנאשם למצות את זכויותיו ולתת את הדין על מעשיו לכאורה ביתר קלות, והיה נחסך, משתי יחידות תביעה ומשני מותבים לדון באותו עניין. למרות הערה זו, אין בה כדי לסייע לנאשם לקבל את טענתו, שכאמור נדחתה על-ידי.

יש לשלוח לצדדים.

מזכיר, כי בתיק קבוע דיון ליום 25.5.2020 בשעה 08:30.

ניתנה היום, כ"ג אייר תש"פ, 17 מאי 2020, במעמד הצדדים.